

استدینا

نومرو ۱۳

بچنبه

۴ کانون اول ۱۳۲۴

تدقیقچه تصدیق و تسلیم ایدلکده در . حتی بر مبعوث ، ده مولک نشریاتی
«کسر شوق ایدن، الفای یأس ایدن آثار مؤلمه» وصفیه مؤاخذه ایدن برفرانسمز
مبعوثی بیله بو نقطه ده، فرانسه مجلس مبعوثانک طرز آشکنی مخطئه ده مؤلف
مومالیه حق ویزه رک دیورکه : «اوت، فئالق اصول تربیه مزده دکل تشکیلات
سیاسیه مزده در. دوشکونلکمزک اصل سبب حقیقیسی اودر.»

بو مدافعه، بو تقیید نفس الامر، حقایق احواله نه درجه به قدر مطابقدر؟
فرانسه نک ضعیف انکاترمک قوتی ... فرانسه نک خسته لکی انکاترمک حتی
تشکیلات سیاسیه دن بشقه ده نه کبی عناصرک سلامت ویا فسادندن متولددر؟
بو مسئله نک اطرافیه فصل و مناقشه سی صحیحاً پک مطول تدقیقات و تعمیقانه
عرض احتیاج ایدر. شو مقاله ده صدد بختمزدن ده خار جدر. مع هذا انقلاب اخیر
مسمودمز اعتباریه «ده موان» فرانسه و انکاترمه پارلمنتوری آره سنده یوروئدیکی
مقایسه بالخاصه یکی کیردی کمز حیات سیاسیه نک ایجابات حقیقیه سنی تعیینه مدار
اوله جق پک چوق حقایق اجتماعیه بی جامع اولدیفندن هر جهتی بالطبع احوال
مخصوصه مزه قابل تطبیق اوله مامقله برابر عمومیت اعتباریه جمله مز ایچون
بر درس حکمت، بر مثال عبرت اتخاذینه لایقدر. ایشه نقل آتی به بو ملاحظه
سائقدر :
— دوام اولنه جدر —

معاهدات

۱۱

فرانسه قایتولاسیونلری

۷

۱ - الیوم مرعی اولان احکام

«معاهداتمزک» التتجیسنده و فرانسه قایتولاسیونلرینه تخصیص ایلدی کم
مقالاتک ایکنجیسنده بیان ایتش اولدیغ وجهایله عادات وزمانک تبدیلی ، دولتجه

قبول و تأسیس اولنان قواعد عمومیة حقوقیه ، مقررات دولیه ایله تأیید اولنان و یا عمومیته مرعی طوئیلان قواعد حقوق بین الدول ، بین الدول معاهدات ، یاخود ، قایتولاسیونلره مالک اولان دولترلره دولتمزك عقد ایلمش اولدینی معاهدات متأخره ، دولتجه وضع اولنوب سفارات اجنبیه جه معترض فیہ اولمیان یاخود سفارات مذکورہ ایله بالایتلاف تنظیم و نشر اولمان نظامات ، حاصلی تحولات سیاسیہ و اداره ایله صوکره لری وجوده کلان تعامل و سارمک نی محل و حکمسز بر اقدینی مواده عائد بحثه ختام ویرم دن اول ۱۱۵۳ [م ۱۷۴۰] تاریخلی یدنجی فرانسه قایتولاسیوننک ۴۲ نجی ماده سنی دخی ذکر اتملی م .

بونده : « فرانجه لولر اولدینی محللرده ، قان واقع اولسه اول محللرده بولنان فرانجه لولره مادامکه اوزرینه برنسنه ثابت اولمدنجه جرمیه نامیله من بدمر رنجیده ورمیده اولتیه » دینلمشدر .

« جرم » دن اشتقاق ایدن « جرمیه » ، فی الاصل جنایت ، جنحه ، کنه و قباحه معنارینه کلیر . و لغات مولده دن اوله رق جزای نقدی افاده ایدر . عربجه ده مجازاة مطلقه معناسنده دخی مستعملدر . قایتولاسیونلرک متلرینک ترجمه سنده و یا تفسیرنده بولکه نك مقابله Amende یاخود prix du sang کتیریلیورکه مجازاة مالیه و بدل دم دیمکدر .

بوماده عهديه قسامه و دینه دار احکام شرعیه بی اخطار ایدر . قسامه کتب شرعیه ده تفصیلی مذکور اولان شروطک تحققدن صوکره مقتولک بولندینی محل اهالیسندن الی کیمسه نك کیفیت مخصوصه اوزره یمین ایتسندن عبارتدر . قسامه نك سپی بر محله و یا قریه و یا بر کیمسه نك ملک و مسکنده و یاخود بر قریه و یا قصبه یه سس یتشه بیلجک مرتبه ده یقین اولوب کیمسه نك ملکی اولمیان خالی رده قانی معلوم اولمیان مقتولک بولنمیدر . بر محله یاخود قریه خلقدن برینک ملک مخصوصی اولان بر محله قتل یعنی مقتول بولنسه قسامه و دیت اول محلا مالکنه لازم کلیر . بر محله و یا بر قریه ده کیمسه نك ملکی اولمیان بر رده قتل بولنوب قاتلی معلوم اولمافله و ولی قتل دعوی ایتسکه قسامه اجرا

اولنده اول قریه و یا محله اهلایسی اوزرینه مساوات اوزره دیت حکم اولنور .
اشته ۱۱۵۳ قایتولاسیونک ذکر ایتدیکم مادهسی احوال ممانلهده « فرایچه
لوردن اوزرلرینه نسنه ثابت اولدقجه » برشی آتنامسی حکم ایتشدرد . بونکله
برابر اصول جزائیة حاضره من بوماده بی حکمسر قیلمشدر .

شمی ۱۷۴۰ عهدنامه سنک مواد مرعیه سنه نقل کلام ایدلم .
اشبو ماده لر حریت دینه ، سربستی ، آیین ، حایه مذهبییه ، امتیازات عدلیه ،
سربستی ، سیاحت و زیارت ، حقوق شهپندری و سائر دین باحشر .
سربستی ، آیین و زیارت ، مصونیت معابد ، رهبانک رسومدن معفویتی
و تفرعانه دایر احکام شوماده لرده مندر جدر :

« فرایچه لوردن قدس شریف زیارتنه کلوب کیدنلره و قامه نام کینسه ده اولان
رهبانلره دخل و تعرض اولنیه (ماده ۱) » .

بوندن اقدم آستانه سعادتده مستقل ایلمچیلری اولمیان حربی طائفه سی
فرایچه پادشاهی بیراغی التنده تجارت و زیارت ایچون ممالک محروسه مه کلوب کیتمه
اجداد عظام طاب تراهم زمانلرنده اذن و یریلوب فرایچه لولره و یریلان عهدنامه لرده
دخی مسطور ایکن بعده بعض علت سببی ایله طائفه مزبورده ممالک محروسه مه
کلیت اوزره کلکدن منع و عهدنامه لردن اخراج اولمشلر ایدی . مقدما مشارالیه
فرایچه پادشاهی سده سعادت بلرینه نامه کوندروب حربیلر تجارتدن منع اولندقلری
تقدیرجه قدس شریف زیارتنه اولدن واره کلکدکری اوزره واروب کلوب رنجیده
اولنیه لر و بعد زمان طائفه مزبورده تجارت ایچون ممالک محروسه مه کلوب کیتمه
رخصت و یریلور ایسه اول زمانده کیرو فرایچه بیراغی التنده کلوب کیدوب
تجارت ایدلر . دیو التماس ایتکین مومی الیه فرایچه پادشاهنک اباعن جد اجداد
عظام زمانندن الی هذه الان عتبه علیه مزه اولان قدیمی دوستلغه رعایه رجاسی
مقبول هایونلری اولوب فرمان عالیشانلری شویله صادر اولمشکه ملت نصارادن
مشارالیه فرایچه پادشاهی ایله دوستلق اوزره اولان حربیلردن قدس شریف
زیارتنه عزیمت ایلمیانلر اولدن کله کلکدکری اوزره کیرو امن و آمان ایله کندی

حالی‌رنده کلوب کیدوب زیارت ایتمک ایستدکلرنده کلیدشده و کیدیشده رنجیده ورمیده اولمیه‌لر . وبعد زمان طاقه مزبوریه ممالک محروسه‌مه تجارت ایچون کلوب کیتمه اذن هایون ویرلمک اقتضا ایدر ایسه اولزمان اسلوب سابق اوزره فرانجه پادشاهی یراغی التده کلوب کیدوب اخرك یراغی التده کلوب کیتمه قطعاً رضا کوس‌تریله و بوجیه مشروح اوزره قدیمدن اجداد عظام زمانلردن بو آنه‌دکین اللرنده اولان مفصل و مصرح عهدنامه هایونلری تجدید و فیما بعد ذکر اولتان مواد الحاق اولتمه خط هایون صادر اولان فرمان عالیشان موجبجه جمله‌دن بری فرانجه‌لویه تابع اولان پست‌پوسلر و سائر فرنگ مذهبده اولان رهبان طاقه‌سی هر نه جنسدن اولور ایسه اولسون ممالک پادشاهیده قدیمدن اولدقلری یرلرده کندو حاللرنده اولوب آیینلرین اجرا ایلدکلرنده کسنه مانع اولیه (ماده ۳۲) . «

« قدس شریفک داخلنده و خارجنده و قیامه‌نام کینساده قدیمدن اوله‌کلدیکی اوزره تمکن ایلان فرنگ راهب‌لرینک حالسا کن اولوب اللرنده اولان زیارت‌کلا هرینه کماکان فرنگ راهب‌لرینک اللرنده اولوب کسنه دخل ایلمیه و تکالیف طلیله رنجیده ایلمیه‌لر . و دعوالری ظهور ایلدکده محلنده فصل اولمازسه آستانه سعادت حواله اولنه (ماده ۳۳) . «

« قدس شریفه واران فرانسز و انلره تابع اولان هر نه جنسدن اولور ایسه وارمده و کده کسنه دخل ایلمیه (ماده ۳۴) . «

« غلط‌ده اولان یزویت و قیوچین Les Jésuites et capucins نام ایکی فرانجه رهبان طاقه‌لری قدیمدن اللرنده اولان ایکی کلیسالی ینه اللرنده وضبط و تصرقلرنده اولوب اول کلیسالرك بری احراق اولتمه اذن شرعه تعمیر اولنوب ینه کالاول قیوچین اللرنده اولوب رنجیده اولمیه‌لر . کذلک ازمیرده و صیداده و اسکندریه‌ده و سائر اسکله‌لرده اولان فرانسز طاقه‌سنک کایسالی‌ینه دخل و رنجیده اولمیه و بوم‌هانه ایله آق‌هلرین آلمیه‌لر (ماده ۳۵) . «

« و غلط‌ده اولان بیمارخانه‌لرده (خسته‌خانه Hospital) کندو حاللرنده

انجیل تلاوت ایلدکرنده رنجیده اولنیهلر (ماده ۳۶ . »

« بوندن اقدم عقد و حالا تجدد اولنان مواد مذکور اولدینی اوزره فرانجه لویه تابع اولان راهبرک قدس شریفده واقع ضبط و تصرفلرنده بولنان محللر مرور ازمان ایله خرابه شرف اولماق احتیاطی ایچون تعمیره محتاج اولدقده آستانه سعادتده مقیم فرانجه ایلچبسنگ التماسیه مساع شرع اوزره تعمیر اولنسی باینده اقتضا ایلیان اوامرک صدوری جاز اولوب و فرمانی اولان خصوصه ولایه و حکام و قضاة و سائر ضابطان طرفلرندن بر درلو ممانعت اولنیه و ذکر اولنان محللر ایچون ضابطاندن مخفی تعمیر اولنش دیو سنهده برقاج دفعه یوقلمه اولنوب راهبری تجریم اولنورلر ایش بناه علیه اول طرفده بولنان ولایه و حکام و قضاة و سائر ضابطان جانلرندن قبرعسی تعمیر ایلدکری محاکم (Le Sépulcre de Jésus) کلیسای و سائر کلیسا و زیارت کاهلری سنهده فقط بر دفعه یوقلمه اولنیه و ممالک محروسهده بولوب فرانجه پادشاهنه تابع اولان بسقپوسلر و راهبری کندی حاللرنده اولدجه محمی قیلنوب و یدلرنده اولان کلیسالر و سائر ساکن اولدقلری محللرده معادلری اوزره آینلرینک اجراسنه ممانعت اولنیه و اهل ذمت رعایا فرانجه لو ایله بیع و شرا و مصالح اخری ایچون بربرلرینه آمدوشد ایلدکرنده اولمقوله آمدوشد ایچون خلاف شرع شریف رنجیده و تعدی اولنیهلر بوندن اقدم عقد اولنان موادده غلطهده اولان بیمارخانهلرده (خسته خانه) کندو حاللرنده انجیل تلاوت ایلدکرنده رنجیده اولنیهلر و بو تصریح اولنوب و لکن اجرا اولنماغله ذکر اولنان بیمارخانه بوندن صوکره وجه شرعی اوزره نه محله اولور ایسه عهدنامه قدیمه موجبجه کندو حاللرنده انجیل تلاوت ایلدکرنده رمیده اولنیهلر (ماده ۸۲) . »

شو مادهلردن علی الخصوص ۳۲ نجی به امور مذهبییه نک غیری قاریشمش ایسهده مقصدک اندن عبارت اولدینی سلک تحریرلرندن نمایاندره قایدولاسیونلردن بحث ایدن بعض آئارده حکومت عثمانیه نک هرکسک سرستجه اجرای آیین ایتمی خصوصنده من القدیم درکار اولان مساعدهسی وطریق اصلاحاتده ترقیات

متوالیه سی جهتیه بومثللو معافیاته حاجت قالدینی « مانده فقراته تصادف اولنور . شوققره اردن برطاقم مواده هدیه قدیمه نك دخی عدم مرعیتنه استدلال اولونما ملیدر . تنظیمات خیره نك وقانون اساسینك [] متضمن اولدینی مساوات وحریت مذهبییه تبعه عثمانیه معطوف و معطادر . فرانسییه و آذققری عهدلرده « اك زیاده نائل مساعده ملت معامله سنه مظهریت » قیدی مندرج اولان دول سائریه منسوب اشخاص و مؤسسات روحانییه و قدسی زیارتی کبی راهب و غیره بالعموم افراد اجنبیه نك معاملات مذهبییه لرینی اداره ایدن وایروده بحث ایده جگمز فرامین ، مقررات و نظامات ایله تفصیل و توضیح قلنان اصول مواده مذکورده مندرجدر . بوماده لر زمانمزده مستندیه اولوب وسیله دوشدجکه ایراد و تذکار اولنور . نته کیم هر طرفده تضییق و استتفال اولنان موسویلری ارض فلسطینه برلشیدروب ویرلشیدروب سلطنت اسرائیلیه نی احیا ایتك فیکرینی بسلین « سیونیت [**] » ترك تشویقات و اعاناتیه قدسه طوغری باشلایان مهاجرت موسویه جریانك توقیف و منعی ایچون حکومتك اتخاذ ایلدیکی تدابیره قارشو ممالك عثمانیه ده تبعه لرینك عهداً سربستی سیاحت و اقامت حقنه مالك ازلدققرینی سفارتلر سویلیهرك تقیدات واقعه نك تماماً ثمره دار اولسنه حیلولت ایتمشلردر . واقعا ذکر ایتدیكمز برنجی ماره ده « قدسی زیارتی » دینیلوب حکومت ایسه زیارته برشی دیمبور ایسه ده خرستیانلر کبی ارض فلسطینه متوجه اولان موسویلردن اجنبیلر زیارت ایچون برکره اورایه آتاق آتجه زیارته کافی و واسع اولمق اوزره تعیین ایدیلن مدتده چیقمیوب چیقارلملری ایسه کونا کون مشكلاته اوغرا یورکه نتیجه ده بتون اوتدبرلر عتیم قالمش اولیور .

[*] « تبعه دولت عثمانیه نك حقوق عمومیه سی » فصلنه داخل اولان اون برنجی ماده قانون اساسی :

« دولت عثمانیه نك دینی دین اسلامدر . بواساس وقایه ایله برابر آسایش خلقی و آداب عمومیه نی اخلاص ایتامك شرطیه ممالك عثمانیه ده معروف اولان بالجله ادیانك سربشتی اجرامی و جماعات مختلفیه و برلمش اولان امتیازات مذهبییه نك کماکان جریانی دولتک تحت حمایتنده دره . [**] سیون Sion قدس طاغرندن برینه ویریلان اسعدر .

تجارتی زیارت دین، بی قاریش دیرمش اولان ۳۲نجی ماده نك استانبولده سفیرلری اولمیان ملتر افرادینك فرانسه بایراغی ائتده کله سیله جکارینه دأر اولان فقره لرینك وقیله نهدن طولایی یازلمش و مرعیتدن قالمش اولدیغی مقالات سابقه مده ایضاح ایتدم . ۳۲نجی ماده ده ذکر اولان « ملت نصارا » ، « فرنك مذهبنده اولان رهبان » و رهبان مذکورده معطوف « مرنه جنسندن اولورسه اولسون » جمله لری اوزرینه قارئلرمك نظر دقتلرینی جلب ایدرم .

فرانسزلرك « Nations chrétiennes » ایله ترجمه ایتش اولدقلری بو « ملت نصارا » کله لری و امثالیدرکه فرانسه نك بالعموم قاتولیکلره حامی اولمشی انتاج ایتش و فرانسه حکومتنك بوابده کی حق مکتبی برلین معاهده نك ۶۲نجی ماده سندده صراحة محفوظ طونلمشدر .

« فرنك مذهبنده اولان رهبان » دن مقصود دخی قاتولیکلردر . فرانسزلرك « La religion franque » دیه ترجمه ایتکه مجبور اولدقلری « فرنك مذهبی » قایتولاسیونلری یازان آدمك طوغریسی نه قدر عارف احوال اولدقلرینی کویسترن مکتوبات رسمیه زمره سندندر ! یدنجی قایتولاسیون اون ایکنجی عصرهجری واسطنده یعنی دولتک تأسسندن تقریباً درت بحق عصر صوکره یازلمشدر . مع هذا بوکی آثار جهالت نقطه نظرندن صوك اوتوزیللق اداره ایله قایتولاسیونلری ویرن دورلرك اداره سی مقایسه ایدرسه ک فضل تقدمینه اولکنده قالیر . زیرا ۱۰ تموزده بیقیدیغمز اداره مستبدیه برکمی به « بحر جدید » اسمی ویرمك درجه لرنده عرفان کویسترمشیدی !

« مرنه جنسندن اولورسه اولسون » جمله سنك فرانزجه مقابلنده « De quelque nation ou espèce qu'ils soient » عبارده سی کورسیورز، که « Nation » کله سنك علاوه سیله ترکیه دن اوزاقلاشمشدر . حال بوکه بوراده کی « جنسندن » دن مقصود — پروتستانلق و اورتودوکسلق خاطره کلامک اوزره — « طریقت » ، « صنف » اولدیغنده شبهه یوقدر . عهدنامه نك بشقه یرلرنده مذکور اولان « طائفه » (ordre) نی بوراده « جنس » یرنده ذکر ایتک اولی ایدی .
- استشاره -

اوتوز دردنجی ماده‌نك ترجمه‌سنده دخی «ناسیون» گامته، *qualité* نفی تردیدی اشعار ایدر برحرف ربطله باغلانمش ایسه‌ده بوده یرنده دکلدر .

آوستریا قایتولاسیونلری بختسده و آنك ادعا ایلدیکی قاتوليك حمایه‌سی صدندنه سویلیه‌جکم وجه ایله یویله «جنس» کبی مهم، محل استعمالنه نظراً يك فنا تفسیرلره مساعد کله‌لر یوزندن باشمه آچلمدق بلا قلامشدر .

۳۳نجی ماده‌نك فقره اولاسی برلین معاهده‌نامه‌سنگ ۶۲نجی ماده‌سنگ پر عباره‌سیله تأیید اولمشدر . بو عباره‌ده «محال مبارکه استاتوقوسنه اصلا خال کتورلیه‌جکی مقررر» دینیلیور . رهبانك مکلفیتی دها طوغریبی معنوی شراطی آینده بحث ایده‌جکم بر نظامنامه مخصوص ایله معین‌در . شوقدرکه بر راهب افراد عادیه کبی معاملات شخصیه‌سنده منسوب اولدینی دولتک سائر تبعه‌سندن فرقی اولماز . مثلاً اموال غیر منقوله‌جه هر فرانسر نصل عثمانلی معامله‌سی کورور و اموال غیر منقوله تصرفات و سائر معاملاتدن متولد مکلفیتدن نصل وارسته قالماز ایسه بر راهب‌ده خصوصات ثماله‌ده «تکالیف طلبیه رنجیده اولماق» ادعایی ایلور سوره‌من . رهبانك دعاویجه دخی افراد سائر اجنبیه‌دن فرقی یوقدر . «مخلنده فصل اولنه میان» دعوی قانوناً قابل نقل اولان دعوادر .

۸۲نجی ماده‌ده تجویز ایدیلان «یوقلمه» زمانمزده واقع دکلدر . مؤسسات مذهبی‌نك تعمیر و نویسی و علاواتی و توسیعدن عد اولتان چاك وضعی و تفرعاتی اخیراً عقد اولان ایتلاف شرائطنه تابعدر . تعمیرات و توسیعاته لزوم کورلدکه مراجعت واستدعا اولنور، مخدور ملکی ، سیاسی ، عسکری اولوب اولمادینی تحقیق ایدیلیر ؛ نتیجه‌یه کوره یا اذن و یریار ، یاخود مطلب دلائل مقبوله ایله رد ایدیلیر . سفارت الی آیده جواب آلامازسه آراق اذن بکلما‌می مقررر . مواد مشروحه‌ده آیینلرنی سربست اجرا ایده‌جکلری کوستربان رهبانه عطفاً «کندی حالارنده اولدجه» قیدی مذکور و مکرردرکه يك مهمدر . شونك مفهوم مخالفندن حکومتک و یردیکی مساعداتی کیرو آله‌بیله‌جکی ، مثلاً بر قاتوليك راهبک قاتوليك اولمیان تبعه عثمانیه‌نك تحویل دیانت و مذهبی یولنده‌کی تحریکاتی

تجوز ايتمه جيڪا اڪلاشيلير. حتى صاحب ملڪك حقوق وحضورنى اخلاص ايدن هر يانجى حق مسافرتى اسقاط ايتش اوله جفندن دولتك او كيبلر حقنده استعمال ايده جيڪى حق طرد و اخراج آنلره بكنزهين رهبان حقنده دخى تطبيق اونور،

۱۷۴۰ قاپتولاسيونسك مواد مذهبيه سنه دائر شو قدر ايضاحاتى كافى كورويورم كله جك مقاله مده بو عهدنامه نك قونسلوسلره وبر صنف مستخدمين ممتازيه عائد اولان احكامندن بحت ايده جكم.

ابن الضيا

ازهار مطالعه

يكر منجى عصر ابتداسنده برتانيا ايمپراطورلنى

(امپهرياليزمك بحرانى)

اون ايكنجى نسخهدن مابعد :

زمان امپهرياليزم پروغرامنك تحقى ايجون دكلسه بيله عسكرى وبجبرى اتحاده، امتيازات تجاريه استحصالنه طوغرى قطبى برآديم آتمق ايجون بك مساعد كورينبوردى. فقط تمام بووقنده مشكلات باش كوستردى. قونغه رانس، امپهرياليزمك اعماقنده موجود اولان اختلافلى، مركز حكومت ايله مستملكاتك نقاط نظرى آره سنده كى فرقلى ميدانه چيقاردى.

بو قونغه رانسده بويوك برتانيا نك آلى مستقل ومختار مستملكاتى باش وكيلىلرنى بولندير مقدمه ايديلر. قانادا باش وكيلى يانسه قانادانك مدافعه، ماليه، كمر ك پوسته ناظرى ده آلمشدى. اوسترايا باش وكيلى نك يانسه ده مدافعه ناظرى واردى. بونك كى موسيو چبرلاينك يانسه ده كزلى دائره لر ينسه تعلق ايدر امورك مذاكراتنده بولنه بيلمك ايجون حربيه ناظرى، بحريه ناظرى، صنايع ناظرى وار ايدى.

مستملكاتك اوج باش وكيلى موسيو چبرلاين ايله برابر قونغه رانسك باش